

Kárésiya

Ísu kwíyómpa'a irówana Póro moórá-kwaai aiyayaan-umai ava'moraé-ya'i. avakaeté-ya'iyó. miráumai-ima maisuwéna maanámbá agaimái Kárésiya-marava-kwaasi Ísuna aampa'ó kwégun-kwaasi agaimái mátímakaiye. íma Yútaa-kwaasin-ovo ó'onkaa-kwaasiva'a Ísun-aa simátímapa'a kuwasá áraire sésa Ísuna aampa'á kuráawe. naaémba Póron-aa simái sáwí'a umánkaron-kwaasi Kárésiya-marava'a tésa sésa arupí umái máyáawain-owe Áánútu sínkwáe sésa Mósesina amáamba kwáráaro kampa'á siráawe. évakarawai minkámpár-áintávái áraire sésa pósa Ísuna aampa'á íma kawe'á umái kwakáawe. Póro iséna maarán-ámbá agaimaréna séna Ísun-aiyavai áraire sésa kwenká'á aráapamai máyáawaiye su'maiyavena Áánútu séna arupí umái máyáawain-owe kwésiye. mináintávái áraire sésa Ísuna aampa'á kawe'á umái kwaráígwáe séna maanámbá agaimái Kárésiya-marava'a máyáan-kwaasi mátímakaiye.

1-2 kemá Póro maanáúvái agaimaráúmpo Ísóigona kwaási Kárésiya-marava'a máyáawai ísáaro. keséyaamo Ísóigona kwaásimo kesémo máyáawaiye keinárawataveta séta kawe'á umái máéro kwésune. Ísu Káraísitiye Áánútu kentáásivoma Ísumbo pukáimpinkembo

usásinankaraiwaiye kentávésarai sésarai aantá-
kwaasi-i'a éma kesáái kosimátíma'mae naauwó
sésarai si'mákaayamba íma kwaási miwítí
imáyáavinkemba si'mákaavo Áánútu kwená
imáyáavinkemba si'mákaivo ísáaro.

³ Áánútu kentáásivowe Ísóigo
Ísu Káráísitiye úwoi túwa'naa
esarai paru kwéumatinkaayantave'a
námúnaa kwésune. ⁴ sáwí'o umáímo
máyáampinken-asirayanko tátokaimpinkemba
iyásinkanintavenayaawe sáwítaamo
kwéundavinkemba maisiyuwáníntavenayaawe
Ísóigo Ísu Káráísiti pukáiyé. Áánútu kentáásivona
imáyáavinkemba mirá uráiyé. ⁵ Áánútu áwí'o
aasiyaasimó anómbo umáímo kwaíkwai'o
úmaenamo iyínimba árarir-aimban-iyé.

áséi-kwasai mimbórá-áimbá kwáyáin-kwasai.

⁶ Ísu Káráísiti úwoi túwa'naa úwana Áánútu
kwená kwaási-i'a umátinkaindayavena tááyowa'a
isé'a ááéma Áánútumba kwéauwe'a ó'om-
bonor-aimba kwéisaantavena mindáyavena
sáá'a kwégaiye. ⁷ mináimbá íma kawer-áséi-
kwásáimán-iyé. évakarawai Ísu Káráísitina
áséi-kwasai kwaé'mái kwésesa kentí imáyáa
kwétavisewe. ⁸ kesááwá'i. kwíyómpaken-
kwayo'narawara'i. ímo simátímakaunda-
aintaamo ó'on-aimbo simátíménanayaamo éna
Áánútu áwáá'a séna sáwí-meyamba simíníye.
⁹ ké'naan-aimba moórágwara'a sénaumpo ísáaro.
moóráwaimo ímo simátímakaunda-aimbo ó'on-
aimbo simátiminanamo éna Áánútu áwáá'a séna
sáwí-meyamba amíníye.

10 kwaási aamoí umásinkaigwae sé'a mináimbá íma kwésumpo Áánútu kembá aamoí umásinkainkwae sé'a mináimbá kwésune. ááémo kwaásimo aamoí umásinkaigwae sé'o uráundantemba ívé'a íma mirá kwéune. ívé'o kwaásimo aamoí umásinkaigwae sé'o mirám-báyáímó kwémaekai Ísu Káráísitina mayáímá íma mayáúsino.

Póromba aantá-kwaasi-i'a umái usásinankarain-kwasai.

11 kesí kwaási ísáaro. áséi-kwasaimo simátímakaunda íma kwaásiti imáyáavinkemban-iyé. 12 Ísu Káráísiti paaréna simásímakaivo íma kwaási suwa'á ísaraumne.

13 ááéma Yútaa-kwaasiti monor-ámbá kwarááwándara'a Ísuna aampa'ó kwégwaraawai ánásanaaowe sé'a ávááraumai sáwí'a umátínkáva'a kuráunda-aimba ísaraawe. 14 kentáá síkwá'námo uráantemba asiramái kwaré'a Yútaa-kwaasiti monor-ámbá kwarááwánda karuwaa'á kwée'a kesimantowí usáyaaitaraumne.

15 mirá uráumpo íma kesinó masínkaronka'a Áánútu ításinkena kendéiyé siráimba póna arumbá umásinkena kwená mayáímá mayánaundayavena kembá ítámakaimbaniye.

16 Áánútumo siráin-kanaamo tiráimba kwenááninko agaráásinkena séna ó'onkaa-kwaasi kesáái kosimátíma'mae naauwó súwa'a isé'a mitáwai íma kwaási kotísaa e'a sé'a nóran-aina simátíma'mae naaónaumno íma sé'a

17 Yérúsaremu-naopa'a íma kwé'a Áánútuna aantá-kwaasi íma kotísaa e'a aantá-kwaasiti mayáír'á'ó kesí aivarí'o uráan-kwaasira'a íma

kotísaa e'a Árépiyaa-marava'a kwaásimo ímo máyáapa'a komé'a naaémba moórágwara'a Támásikasi-naopa'a kuráumne.

¹⁸ komé'a kaumbo-ímá maisuwé'a Yérúsaremu-naopa'a kwé'a Pítaanopa'a komé'a sísamaivakemba éva'aasei-no'waamba kwaé'a ¹⁹ mitáwai Ísóigo ávákomba áwí'a Yémésimba awáné'a íma ó'on-aanta-kwaasi tuwáné'a ²⁰ Áánútu aúranka'a kwéagayaunda-aimba íma kampar-áimbán-ivo árair-aimban-iyé. ²¹ mitáwai íma ó'on-aanta-kwaasi tuwáné'a Yérúsaremu-naopa'a tuwé'a Síriyaa-maravare Sírísiyaa-maravare komáyaawanasa ²² Ísu Káráisitina kwaási Yútiyaa-marava'o máyówai íma kembá suwánésa ²³ kesááiyé su'mai ísarowasa évakarawai sésa Ísuna aampa'á kwégwaraawai ánásanaaowe séna ávááraumai sáwí'a umátínkáva'a kuráiwai ívé'a Ísun-
aai simátíma'mae kwénaaiyé suwasá isésa ²⁴ kentávésa aamoí ésa Áánútu áwí'a mósá makáawe.

2

Póroe ó'on-aanta-kwaasiye mimbórá-ímáyáá uráan-kwasai.

¹ Áánútu áwí'a mósá márówa'a sísamaivakemba éiyain-ima maisuwé'a moóráwai Páánápásiyé kesé Yérúsaremu-naopa'a kwékai moóráwaimba Táításinkwara'a áí'mekai kwékai ² Áánútu kentávéna siráintave'a Yérúsaremu-naopa'a komé'a Ísuna kwaásiti anón-kwaasiyé su'mai torupamáí mé'a ó'onkaa-kwaasimo áséi-kwasaimo simátímakaundantemba simátímakaumne.

ááémo simátímakaundawe ívé'o simátimundawe
 áséi-kwasai simátimunda-mayaigo sáwí-
 mayairaamban-ivo sé'a simátimewanda ísaraawe.
³ Táítási kesé ména íma Yútaa-kwaasin-ivo
 Kíríki-kwaasigoma kesé máyowasa áúra'a
 kárámai araa'éna uwó-áimbá Ísuna anón-
 kwaasi íma siráawe. ⁴ évakarawai kampa'á
 sésa Káráisitina kwaási úne sésa miwisé
 torupamáí máyaawanasa mindáyavesa Ísuna
 anón-kwaasi mináimbá siráawe. Yútaa-kwaasiti
 áamáanko tátokaimpinkemba Ísu Káráisitín-aaigo
 iyátínkáin-aimba kotivúntamai isánáe sésa
 keséya koyorupamáí mésa sésa Yútaa-kwaasiti
 áamáamba kwarésa túra'a kárámai araa'éna oro
 sésa mináínkó tátorainkwae sésa Ísu Káráisitín-
 aaigo íma iyátínkaniye sumbánivo Ísuna anón-
 kwaasi miwí táái íma isésa Táítási áúra'a kárámai
 araa'éna uwó-áimbá íma siráawe. ⁵ miwítí
 kampar-áimbá íma kwakáundaya póna áséi-
 kwasai árar-aimba keinárawapimba asiramái
 kwaíkwaí'a íníye. ⁶ minánón-kwáásíyómbá
 kentávésa sésa áséi-kwasaimo simátímakaanda-
 aine su'mai simátimiyo siráawe. minánón-
 kwáásíyávésa évakarawai sésa túwíkwara-
 kwaasin-owe sewaná Áánútu túwítavai íma
 imáyáa kwéintavai kegwará'á íma imáyáa
 é'a sé'a túwíkwara-kwaasiya'o. íya túwí'a
 kwáyáin-kwaasiya'o kwésune. minánón-
 kwáásíyómbá kentávésa moórá-ainkwara'a
 simátimiyo íma sembá ⁷ maarán-áimbá sésa
 Áánútu Pítaantavena súwanamo Yútaa-
 kwaasimo áséi-kwasai kwésimatimintemba
 Áánútu entávéna siráisa ó'onkaa-kwaasi áséi-
 kwasai kwésimatimene kentávésa siráawe.

8 Áánútu Pítaamba asirayámbá amúwana Yútaa-kwaasi áséi-kwasai kwésimatimintemba kegwárá'á asirayámbá símakaisa'a ó'onkaa-kwaasi kwésimatimune. ⁹ Yémésiye Pítaawe Yóniye Ísóigo Ísuna kwaásira'o kárákwiraawai kentávésa sésa Áánútumo ámakaini'a uwo sésa Páánápásinte kenté tiyáamba símakaawe. maarán-áíntávéta mimbórá-ímáyáá éta keirái ó'onkaa-kwaasi áséi-kwasai kosimátimeyauye. miwí Yútaa-kwaasi kwésimatimewe. ¹⁰ Ísuna anón-kwaasiyomba mimbórá-áímbá simásimesa sésa óísaniyaain-kwaasi túwa'naa oró-áímbá kosimátimiyo suwa'á mindáyave'a kegwárá'á á'a imáyáa kwée'a karuwaa'á uráumne.

Póro Pítaantavai séna sáwí'a óne siráin-kwasai.

¹¹ karuwaa'á kwée'a Ántíoku-naopa'a komáyaawanana naaémba Pítaa túwa'a amáparawai túranka'a Pítaantave'a sé'a sáwí'a uráane siráumne. ¹² ááéma Pítaama ó'onkaa-kwaasi Ísun-aaiyavesa áraire kwésun-kwaasiye toómbá kwénowasa évaka-Yutaa-kwaasi Yémésinopakemba tésa sésa ó'onkaa-kwaasi túra'a kárámai araa'éna oro. Yútaa-kwaasi ó'onkaa-kwaasiye toómbá íma naaró suntavéna Pítaa áá'a kówana ivátuwena ó'onkaa-kwaasiye íma toómbá néna ¹³ póna kaer-áínkwárá-kwáásiráání'a úwasa ó'on-Yutaa-kwaasi Ísun-aaiyavesa áraire kwésun-kwaasi Pítaamo úmba awánésa miwígwará'á mirá ésa Páánápásina imáyáa tavisuwaná kwegwárá'á mirá uráíye. ¹⁴ mirámó kwéomba árair-asei-ainkona aampa'á íma arupí umái kombá kemá Póro tuwáné'a amáparawai

túranka'a Pítaantave'a sé'a emá Yútaa-kwaasi éma ó'onkaa-kwaasimo ontembá éma mindáyavai ó'onkaa-kwaasiyavai íma se Yútaa-kwaasimo ontembá oro íma siyó Pítaantave'a siráumne.

Ísun-aaiyavai áraire sewái Áánútu séna arupí umái máyáawain-owe sin-kwásái.

¹⁵ simásuwe'a Pítaantave'a maarán-áimbá siráumne. kentáásinovowiya Yútaa-kwaasi pósa kentáá masínkaraawata Yútaa-kwaasiya éta íma ó'onkaa-kwaasi éta miwímó sáwí'o ontentá íya kwéundayaanivo ¹⁶ Yútaa-kwaasiti amáántaamo kwégwaraundawaintavenaya Áánútu íma arupí umái máyáawain-owe séna Ísu Káráisitín-aaiyaveta áraire kwésundawaintavenaya séna arupí umái máyáawain-owe kwésisata ísaraumne. Áánútu kentááyávéna séna arupí umái máyáawain-owe síníntaveta Ísu Káráisitín-aaiyaveta áraireya kwésune. kentáási amáámbo kwaráananayaamo éna Áánútu suwánénaya arupí umái máyáawain-owe íma sínívo Ísu Káráisitín-aaiyaveta áraireya kwésendayavenaya arupí umái máyáawain-owe Áánútu síníye. ¹⁷ Káráisitíyeyamo tarúmaiya máyaundaya Áánútu kentááyávéna séna arupí umái máyáawain-owe sisatá máyaunda ó'onkaa-kwaasimo sáwí'o ontentá sáwí'a kwéundaya Káráisiti misáwí-ímáyáá símakaisata sáwí'a kwéune íma sénáisiye. ¹⁸ Yútaa-kwaasiti amáámbo tukáunda pó'a moórá-imayaamo é'o é'a sé'a Yútaa-kwaasiti amáámbo kwaránáe. mirámó onanamó éna

minámáánkó arupí umásinkainkwae sékai sáwí'a úsino. ¹⁹ púwón-kwaasimo Yútaa-kwaasiti áamáamba kwáráananamo éna minámáánkó arupí umásinkainkwae-imayaamo ímo kwéontemba miráumai mé'a Áánútuntave'a imáyáa kwée'a kwená mayái kwémae'a máyaumne. ²⁰ Ísu Káráisitimba taaira'á tuvúwúwana puwún-kanaavimba sáwí'o uráundawaina ááimba ánásaraimba póna ívé'a Káráisiti kesé máyáisa'a ívé'o máyaunda ááéraani'a íma umái máyaumne. marapá'á máyaunda íma úwoi mé'a Áánútu ááninko kentávéna imáyáa éna pukáiwain-aaiyave'a áraire súndayave'a aúnái'a umái máyaumne. ²¹ Áánútumo símakain-amaambo kwáráawaiyavena Áánútu séna arupí umái máyáawai owémó sinkákáí Ísu Káráisiti pukáimba úwoiyavena pukáisino. mindáyave'a sé'a Áánútumo úwoi kwétuwa'naa-imba íma úwoisan-tantaa'an-iyé kwésune.

3

ámáán-aimba kwarésa Ísun-aaiyavai áraire sésa kwéon-kwasai.

¹ Kárésiya-maravaken-kwaasi sáwí-imayaa kwéowai ísáaro. Ísu Káráisitimba tuvúwúwana pukáin-aimba avora'á simátímakaunda ísóm̄ba túrandeiraani'a umái awáné'a kawé'a umái ísaraambanivo évakarawai tésa kentí imáyáa tavisewa'á uwo'aór-imáyáa kwéowe. ² moórá-aimba tísaa ónaumne. áamáambo kwakáantavaiya'i. áséi-kwasaiyave'a áraire siráantavaiya'iyó. Áánútun-amanko

kentirumpimbá máyáiya imáyáa oro. áseí-kwasaiyave'a áraire siráantavena Áánútun-amanko tirumpimbá máyáiyé kwésundanivo ³ íma kawer-ímáyáá kwéowe. Áánútun-amanko kentirumpimbá máyáísa'a pó'a aúnái'a íígómbá ááimba ásáre'a ívé'a imáyáa kwéomba Yútaa-kwaasiti áamáánko arupí umásinkaniye-imayaa kwé'e'a íma kawer-ímáyáá kwéowe. ⁴ kawer-ámbó kwakáamba kentópa'a tiráintantaa'a íma úwoisan-tantaa'an-iye. ⁵ Áánútu kwenamankómbá ai'marówana kentirumpimbá kumbáyáísana Áánútu keinárawapimba ó'on-o'om-bayaimo ímo awánaraam-bayai mairáiyé. áamáambo kwakáantavena íma mirá éna áseí-kwasai isé'a áraire siráantavena mirá uráiyé.

⁶ naaóvá'á Áánútun-aai aúyái-kwandaavimba agaimaréna séna Ááváramu Áánútun-aaiyavena áraire siráintavena Áánútu séna arupí umái máyaane siráimba ⁷ miráumai Ááváramu siráintemba Áánútun-aaiyavesa áraire kwésewai Ááváramu aráá'maa'an-owe. ⁸ naaóvá'á Áánútu imáyáa éna séna naaémba ó'onkaa-kwaasi kesááiyavesa áraire sénááowaiyave'a sé'a arupí umái máyáawain-owe sénaumne. Áánútumo ímo mirámó uráinka'a moórawai aúváívimba áseí-kwasai agaimaréna séna Áánútu Ááváramuntavena séna ená imáyáa é'a amápa'-maravaken-kwaasi kawe'á umátinkanaumne siráiyé agaimaréna siráiyé. ⁹ mindáyavena naaóvá'á Áánútu Ááváramumba kawe'á umánkaraintemba kwenááiyavesamo árairemo

kwésewai kawe'á kwéumatinkaiye.

¹⁰ naaóvá'á Áánútun-aii aúváivimba
agaimaréna séna

agaimakáin-amaampinkemba amápar-
amaamba ímo kwa'maé iyónááowai

Áánútumpakemba miwítí

sáwí-meyamba mayánááowe

agaimaréna siráiyé. mindáyavena amáámbo

kawe'á umái kwaráanana Áánútu aamoí íniye

kwésewai miwítí sáwí-meyamba kwáyáiyé.

¹¹ naaóvá'á aúváivimba agaimaréna séna

Áánútu arupí umái máyáawai owémó siráiwai

kwenááiyavesa árairemo sirántavesa pósa

aúnái'a umái máyáawe

agaimaréna siráiyé. mindáyavena Áánútuma

amáámbo kwaránáemo sewáiyávéna íma arupí

umái máyáawain-owe séna kwenááiyavesa

árairemo sewáiyávéna arupí umái máyáawain-

owe kwésiye. ¹² moóráva'a agaimaréna séna

amáámbo amápar-amaambo kwaránááowai

miwímá ménaaowe

agaimaréna siráiyé. mindáyavesa amáámbo

kwarésamo Áánútun-aaiyavesa áraire sésamo

kwéomba íma mimbórá-yántáá'án-ivo kae-

tántáá'án-iyé.

¹³ moóráva'a agaimaréna séna

taaira'ó tínkamowasamo púwón-kwaasi

Áánútumpakemba sáwí-meyamba maésa

kwévuwowe

agaimaréna siráiyé. mináíntávéna amápar-

amaambo ímo kanaán-umai kwakáundayavenaya

Áánútumpakemba kentáásópa'a sáwí-meyamba

tivó séna Ísu Káráisiti iyásinkenaya misáwí-méyámbá maéna pukáiyé. ¹⁴ Áánútu Ááváramuntavena séna amápa'-maravakenkwaasi kawe'á umátinkanaumnemo siráintemba ó'onkaa-kwaasi kawe'á umátinkanintavena Ísu Káráisiti kentáásí sáwí-meyamba maéna pukáiyé. kwenááiyaveta árairemo kwésundawaiya Áánútumo siráintemba kwenamankó kentáásirumpimba ménintavena Ísu Káráisiti iyásinkowana Áánútu kentáásí sáwí-meyamba íma siménaya kwembá amúwana pukáiyé.

Áánútu simái tarúmakain-aine Mósesimbo simámakain-amaane minkáé-kwásái.

¹⁵ kesí kwaásiyono. kwaásimo kwéomba imáyáa oro. kae'nárai mimbórá-áimbá simái tarúmaresarai agaimakááyamba moóráwai mináimbá íma karéna ó'on-aimba áúgwimai síníye. ¹⁶ miráumai naaóvá'á Áánútu Ááváramuntavena simái asirámakain-aimba siráinka'a Ááváramuntavaiye aísavutantamba éna naaémba paáriníwaintavaiye siráiyé. aúváívimba agaimaréna séna aísavutantambo ónááowaiyavena íma siráivo aísavutantambo íníwaintavena siráiyé. aísavutantambo ínáyemo siráiwai Ísu Káráisitiman-íye. ¹⁷ agaimaráúnda-ainkona ááimba maarán-íye. aiva'á Áánútu Ááváramuntavena simái tarúmarena séna asirámakaunda-aimba mirá ónaumne séna sáwívar-íma 430 íma maisuwéna Mósesimba amáamba amakaiye. ánivo mirámó uráinka'a Áánútu Ááváramuntavenamo simáimo tarúmakain-ainko íma ánásena kwaíkwai'a

kwéiye. 18 Áánútumo Mósesimbo simámakain-amaambo kwaráúndayavenaya ímanivo Áánútu kawe'á umátinkanaumnemo ááémo asiramáímo siráintavena kawe'á kwéumasinkaiye. Áánútu Ááváramuntavena kawe'á umánkanaumne asiramái siráintavena kawe'á umánkarena póna kentáá kawe'á kwéumasinkaiye.

19 maarán-áíntávéna Áánútu Mósesimba áamáamba ámakaiye. sáwí'o owáímá Áánútuna áamáamba isésa sésa sáwí'o kwéunda ívé'a isáúmne sénááontavena Áánútu Mósesimba áamáamba ámakaiye. minámáámbá kwáyainana Ááváramu aísavutantamba íníwai kwentávénamo Áánútumo simáímo asiramánkaraiwai paáréna minámáámbá ánásasuwaniye. kwíyómpaken-kwayo'narawa'a Áánútuna áamáamba avumpin-kwáásí Mósesimba simámúwana simátímakaiye. 20 ánivo Áánútu Ááváramuntavenamo siráimba kweyáá siráíye. kae'náraimo kwéseyamba avumpin-kwáásí ména kwésimatimibanivo Áánútu Ááváramuntavenamo siráimba kweyáá siráíye.

21 Áánútuna áamáánko Áánútumo simáímo asirámakain-aínko íma kwéavararaiye. Áánútu Mósesimba simámakain-amaankomo asiramáímo kwénamo kwaásimo aúnái'o umátínkáinkakai minámáámbá kwégwaraawaiyavena Áánútu séna arupí umái máyáawain-owe sisinó. 22 ánivo Áánútun-aaí aúvái-kwandaavimba agaimaréna séna sáwí-imayaa amápa-kwaasi tátokaiye siráíye. Áánútu séna Ísu Káráisitín-aiyavesa áraire kwésiyawaima kawe'á umátinkanaumne

simáímo asirámakain-aimba siráintemba Ísu Káráisitin-aaiyaveta árai'a kentáásí sáwí-imayao tátokaimpinkemba iyásinkaiye kwésundawainta kawe'á kwéumasinkaiye.

²³ Ísu Káráisiti ímo kunkówata ímo kwenáaiyaveta áraire kwésewandarata Áánútu Mósesimbo simámakain-amaanko kentáá tátokowana Káráisiti kunkáinka'a kwenáaiyaveta áraire kwésunda-amba Áánútu kwégwisinkena áamáanko kentáá tátokain-amba ánásasinkaraintaawe. ²⁴ Áánútu séna Ísu Káráisitin-aaiyavesa áraire síyawaiyavena arupí umái máyáawain-owe sénaumne súmba póna Ísu Káráisiti ímo kunkónka'a Áánútu Mósesimbo simámakain-amaanko kentáá tátokaiye. ²⁵ ívé'a Ísu Káráisiti á'a kunkáimba kwenáaiyaveta áraire kwésunanaya póna Áánútu Mósesimbo simámakain-amaanko kentáá ó'omba íma kwétatoraiye.

²⁶ Ísu Káráisitin-aaiyave'a áraire kwése'a kwesé tarúmai máyáantave'a Áánútuna iyámpóin-owe. ²⁷ keinárawa'a nombá péráamba Ísu Káráisitiye tarúmai máyáawai kwenkáání'a kwéowe. ²⁸ Ísu Káráisitiye tarúmai máyáantave'a mimbórái'a umái máyáamba póna maarán-áimbá íma anón-aimban-iye. évakarawai Yútaa-kwaasi owa'á évakarawai ó'onkaa-kwaasi owa'á évakarawai meéyámbakaawasa miwítí mayái úwoi kwémayaawai owa'á évakarawai úwoimo máyáawai owa'á kwaaimá owa'á aaraimá owa'á kwéovo amáparawai mimbórái'a umái máyáawe. ²⁹ Ísu Káráisitina kwaásimo é'o é'a Ááváramumo

uráintemba Áánútun-aaiyave'a áraire kwéseмба
 pó'a Ááváramu aísaaवutantamba uráawai ombá
 póna Áánútu Ááváramuwe aísaaवutantamba
 ónááowaiye kawé'á umátinkanin-aimba simáímo
 asirámakaintemba kawé'á umátinkaniye.

4

¹ simátíménda-aimba ísáaro. moóráwai
 puwéna kesááninko kesí náaindaamba mayániye
 siráinana kwemá aanávó póna iyámpói
 máyaindayavena úwoi-kwaasiraamba umái
 máyainasa ² avowámó simátímakainda-
 kwaasi kwená náaindaankare miníyámpóiraré
 kárákwirewana avowámó siráintemba anón-
 éna mindááíndáámbá mayániye. ³ ááéma
 kesáá miráumai iyámpóiraamba umái méta
 kwaántá-kwaasiti aamba kwégwaraawanaya
 minkwáántá-kwáásí tááigo kentáá tátokowana
⁴ Áánútumo siráin-kanáa túwana ááninkomba
 ai'marówana marapá'á kumúwana moóra-ininko
 maránkarowana Áánútu Mósesimbo simámakain-
 amaamba kwégwarena ména ⁵ minámáánkó
 kentáá tátokaimpinkemba iyásinkanintavenaya
 Áánútuna iyámpói-ita umásinkanintavenaya mirá
 uráiyé.

⁶ Áánútu keinárawa'a kwená iyámpói-
 i'a ontávéna ááninkon-amaankomba
 ai'marówana kentirumpimbá kumbáyáimba
 pó'a Áánútuntave'a kesivowé kwéseмба
⁷ mindáyave'a kwaántá-kwaasi tááigo íma
 tátokaiwai é'a Áánútu áánimbaari'a ombá póna

áánimbaatavenamo to'mayaa uráin-tantaa'a timíníye.

Póro Kárésiya-kwaasiyavai anón-imayaa uráin-kwasai.

⁸ ááéma íma Áánútunopa'a té'a ísaraamba kampa-tántáaré kwaántá-kwaasiti imáyáawe mósá makáawana minímáyááó keinárawa'a tátokaimbanivo ⁹ ívé'a Áánútumpa'a tiráawana keinárawa'a kwemá kwétuwanaisa'a nóra éra úwoisan-tantaare aamoimó tain-tántáaré mivá'á tirumbá kwanté'a minkwáántá-kwáásítí imáyáa mósá maré'a miwítí mayáímó kwémayaantave'a owé kwéseo. ¹⁰ ánivo évaka-tawaiye évaka-kwiyone évaka-tawaimo toómbó kwénaantavaiye évakar-iyé mintántáákóntávé'a kampa'á sé'a anón-kanaawe kwése'a anón-imayaa kwéomba ¹¹ keinárawapimba mase'masáá'a kwéowana'a sáwíva-tantaakwara Áánútun-aaigwara'a kwétatoraawana póna kesí mayáígó íma áúgwara'-mayaima iyé-ímáyáá kwéunana sirunkó umbái kwétaiye.

¹² kesí kwaásiyono. asiramái simátíménda-aimba ísáaro. kembó tátokain-amba tuwé'a keinárawakaamba umái máyaumpo keinárawa'a kembó tátokain-amba tuwé'a kenkáání'a oro. keinárawapimba komáyaawanda íma sáwí'a umásínkówana ¹³ sí'a úmbanivo íma kówanda mé'a áséi-kwasai simátimewana'a ísaraawe. ¹⁴ sáwí-sí'o úmba kesúma sáwí'a úwa'a mirá-sí'ó úwain-aaroi íma inkaisé'a siyuwé'a kawé'á umái kárákwiraawe. kwíyómpaken-kwayo'narawara'i. Ísu Káráisitiya'iyó. komáyowa'o kárákwiraantemba kenká'á

miráumai kárákwire'a ¹⁵ súwa'naa ékai túramba pí'mai símakaasino. kawe'á umái kárákwire'a aamoí umásínkaraambanivo ívé'a mirán-áámóí-yántáá'á íma kwáyáimba nóintavaiya'iyó. ¹⁶ áraraimbo simátímakaundayave'a kentávé'a kesí namuro-kwáásí iyé-ímáyáá kwéowe.

¹⁷ Ísu Káráisitina áséi-kwasigomba kwae'náe'a kwéowai sáwí-imayaavinkemba kentirumbá kwéairaresa sésa kwenáái isáavainivo kesááiya isáígwáe sésa kentirumbá kwéairaraawe. ¹⁸ kawer-ámpá'á métinkanae sésamo kentirumbó airaránááombo éna mindá kawe'án-iyé. kemó keinárawapimbo maéwándawe moóránaopa'o tamáyaundawemo kawer-ámpá'á métinkanaemo síyanamo éna kawe'án-ivo miwí áséi-kwasigomba kwae'naér-esa kentirumbá kwéairaraawe. ¹⁹ kesí iyámpóíyono. aaraimó iyámpóímo tínkáawanamo umbai-yántáári'o intembá keinárawatave'o imáyáamo únda sirunkó umbaí kwétaivo Káráisitinkaani'o ónááomba minúmbáí-yántáá'á ánásaniye. ²⁰ anón-imayaa é'a keinárawapimba komé'o aaimó simátimenaunda kawe'á umái isánááon-imayaa kwéunana sirunkó aamoí kwéiye.

Ékaante Séraanteyavai kwántámai-aimba siráin-kwasai.

²¹ keinárawapinkemba évakarawai sé'a Mósesi siráin-amaamba kwaráúndaya Áánútu aamoí umásinkaniyemo kwésewai minámáánkóná ááimba íma kawe'á umái kwéisaavo simátíménda isáaro. ²² naaóvá'á Áánútun-aai aúváívimba agaimaréna séna Ááváramu kaer-iyámpóí

tinkómba moórá-iyampoi kwayór-ínínkó
 ánkawana moórá-iyampoi aivar-ínínkó
 ankówana ²³ kwayór-ínínkóná iyámpói miwítí
 imáyáavinkemba ánkaraivo aivar-ínínkóntávéna
 Áánútu séna iyámpói ankáníyone simái
 asirámakonka'a ánkaraíye. ²⁴⁻²⁵ mináínkómbó
 kwántámai-aimbo sendá ísáaro. mindá
 kaer-áimbá simái tarúmakaiye. moórá-
 aimba Árépiyaa-marava'a Sáínai-omapa'a
 Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba
 póna moórá-ininko áwí'a Éka kwayór-ínimbá
 póna kwenáráá'maa'a kwayó-kwáásí pósa
 áamáánko tátokaipa'a máyáawe. mináínkóná
 ááimba maarágwárá'á éna Yérúsaremu-naopa'a
 marapá'á kwáyáin-daopa'a isasá mindáópaken-
 kwaasi áamáánko tátokaipa'a máyáawe. ²⁶ ánivo
 moórá-aimba simái tarúmakain-aimba maarán-
 áimbán-íye. aúná-nao'a Yérúsaremuvakaan-
 dao'a kwíyómpa'a kwáyáipa'a áamáánko kwaasi
 íma tátokain-daopa'an-íye. ánivo mináínkóná
 ááimba maarágwárá'á éna Áánútun-aaiyaveta
 áraire súndawaiya kentáá sinówaraamba uráíye.
²⁷ mináíntávéna Áísáya Áánútun-aai aúváívimba
 agaimaréna séna

ageínínkó iyámpóímo ímo ánkaraínda-
 ininko arunkó kawé'á íno. aúkain-
 ininko áráá'maa'a sáwíva'a maíyasa
 kwaaigwárár-ínínkó áráá'maa'a
 sáwíyamba ménaaomba póna ímo áí'o
 kwéinanamo iyámpóímo ánkaraínda-ininko
 arunkó kawé'á ísana aamoí kwéíye
 agaimaréna siráíye.

28 kesí kwaásiyono. Áánútu Áísákaamba ankáníyone simái asirámakainka'a ánkaraıntemba keinárawatavena Áánútu simái asirámakainka'a pó'a kwená iyámpóin-owe. ²⁹ naaóvá'á anóvowiti imáyáavinkemba ánkaron-iyampoigo éna Áánútun-amaankona imáyáavinkemba ánkaron-iyampoigomba sáwí'a umánkaraimba pósa mirán-kwáásí mésa mirá-sáwí'á kwéowe. ³⁰ naaóvá'á aúváivimba agaimaréna séna kwayór-ínínkónté ááninkonte ti'maraaó. tivowámá puwínda aivar-ínínkó ááninko kwená náaindaamba mayánímbanivo kwayór-ínínkó ááninko íma mayániye agaimaréna siráíye. ³¹ kesí kwaásiyono. kesáámá íma kwayór-ínínkó áráámaata úmpo aivar-ínínkó áráámaata úne.

5

Ísu sáwí-imayaaomo tátokaimpinkemba iyátínkaraindava'a maé'a miráumai máéro siráin-kwasai.

¹ Ísu Káráísiti séna sáwí-imayaaomo tátokaimpinkemba iyátínkanaumne séna iyásínkaraimba pó'a keinárawa'a iyátínkaraindava'a mé'a moórágwara'a tátoranin-ampa'a íma kwáráaro.

² kemá Póro simátimumpo kawé'á umái ísáaro. arupí umái máyáawain-owe Áánútu síníntave'a túra'a kárámai araa'éna oro kwéseмба mináíntávé'o owémó síyanamo éna Ísu Káráísiti keinárawatavaiye sénamo pukáin-anko íma túwa'naa íníye. ³ túra'a kárámai

araa'éna orómó kwésewaiyave'a avora'á súmpo
 ísáaro. Yútaa-kwaasiti áamáambo kwaré'o
 túra'o kárámáimo araa'énamo é'o é'a Yútaa-
 kwaasiti áamáamba amápa'a kwa'maé'a koró.
⁴ keinárawapinkemba évakarawai sé'a áamáambo
 kwaráúnda Áánútu suwánéna arupí umái
 máyáawain-owe síníye-imayaa kwéowai Ísu
 Káráísitiyemo tarúmáimo máyáamba ivátuwe'a
 Áánútumo úwoi kwétuwa'naa-imba tínaaemba
 umámakaawe. ⁵ keinárawa'a mirá kwéovo
 kesáá maará éta Ísu Káráísitiye aráápamai
 máyaunanaya Áánútun-amanko súwa'naa
 imbá pónaya kentááyávéna séna arupí umái
 máyáawain-owe sínimba amu'maréta méta séta
 árai'a mirá síníyeya kwésune. ⁶ Ísu Káráísitiye
 tarúmáiya máyaundaya moóráwaimo áúra'o
 kárámáimo araa'éna ínana ímo áúra'o kárámáimo
 araa'éna ínanamo ínimba mindá íma anón-
 tantaa'an-ivo Ísu Káráísitiyemo aráápamaimo
 máyaundaya túwa'naa umái máyaundaya mindá
 anón-tantaa'an-iyé.

⁷ Ísu Káráísitina aampa'á aamoí ésa
 kwégwaraamba moóráwai minámbá
 áúntuwaisa'a ívé'a Ísu Káráísitina árair-aimba
 íma kwégwaraawe. ⁸ Áánútu kwená kwaási-
 i'a umátinkaindayavena tááyaraiwai minámbá
 íma áúntukaivo kwaási áúntukaawa'a íma
 kwégwaraawe. ⁹ kwaási maarán-áímbá sésa
 kisaamó moórámo kampindaisaná amápa'a
 kwégampindaiye kwésevo kentúra'a kárákwiyoro.
¹⁰ keináraware kesááwé Ísóigowe tarúmáiya
 máyaundayaveta asiramái simátíme'a sé'a kemó

imáyáamo úndantemba mirán-ímáyáá iyata mimbórá-ímáyáá ónaundayaawe kwésunda póna kampar-áimbá séna kentirumbá kwéairarawai kemá íma awánáúnda-kwaasi kwemá sáwí-meyamba mayániye-aimba ísaraumne.

¹¹ kesí kwaásiyono. évakarawai kentávésamo kampa'á sésa arupí umái máyáawain-owe Áánútu síníntave'a túra'a kárámai araa'éna oró-áimbá kwésiyemo kampa'ó kwéseмба mináimbó paaímó kwésundarakai íma sáwí'a umásínkáasino. kemá simátimé'a sé'a Ísu Káráisitimba taaira'á tuvúwúwana kentááyáváiyé séna pukáiyé-aimba kwésimatimunda-aintavesa áwáá'a kwésevo túra'a kárámai araa'éna oró-áimbó kwésundarakai íma áwáá'a síyésino.

¹² kampar-áimbó simátimesamo kentirumbó kwéairaraawai miwí túma kárámai sáwí'a umásuwaaro-imayaa kwéune.

¹³ kesí kwaásiyono. sáwí-imayaaomo tátokaimpinkembo iyátinkaindayavena Áánútu tááyamai mirá uráimba pó'a á'a iyátinkaisa'a máyáantave'a sáwí-yantaatave'o tirááiyave'o kwéomba íma kwaré'a kwempá-kwempa'a tirumbá timé'a túwa'naa umai máéro.

¹⁴ mindáyavena naaóvá'á Áánútun-ai aúvávimba agaimaréna séna

kesávái-ímáyáámó ontembá kentí

kwaásiti imáyáagwara'a oro

agaimaréna siráiyé. Áánútumo siráin-amaankona ááimba mirán-áimbán-iyé. ¹⁵ ánivo keinárawa'a keiyái aaisambá sé'a áwáá'a sé'a ónááombo é'a sáwí'a umái ánásanaaovo kárákwiyoro.

*Áánútumbo arááímo tainí'o ésa sáwí-
imayaagomba tirááiyavai ésa on-kwásái.*

¹⁶ simátíménda ísáaro. Áánútun-amanko kwésintemba miráumai maí'mai'a é'a Áánútumbo arááímo tainí'o é'o é'a sáwí-yantaatave'o tirááiyave'o kwéon-ambo íma kwaránááomba mindá kanaán-ivo mirán-oro. ¹⁷ sáwí-imayaayave'o tirááiyave'o kwéomba isaná Áánútun-amankombo arááímo tainí'o kwéomba isaná minkáér-ímáyááo tiyankéya kwéivo Áánútun-amankomo kentúra'o kárákwiraimbo é'a sáwí-yantaatave'o tirááiyave'o kwéon-amba íma kwaránááowe. ¹⁸ Áánútun-amankomo sintembó mirámó é'o é'a sé'a Áánútun-amankomba arááíma tainí'a kwéunana póna Yútaa-kwaasiti ámáánko kembá íma tátokaiye kwésewe.

¹⁹ kwaási miwítí imáyáavinkemba avora'á maará kwéowe. áwáyo-tantaari'a ésa anómba sáwí'a ésa sáwí'o kwéon-tantaatavesa íma tigaeyávésa ésa ²⁰ kígauomo umándai-yantaako áwí'a mósá marésa kwaántá-kwaasiyonti imáyáa mósá marésa uwaa'á kwévesa pukaa'á kwéagayesa tíyamba kwéumatinkesa aaisambá kwésesa tirumbá sáwí'a kwéumatinkesa áwáá'a kwétiyesa miwí tááigo usáyaaitainkwae sésa íma tágárotamai kawé'á umái mésa taaínkaar-umai mésa ²¹ túran-anda kwéesa uwo'aó'-nómbá kwénesa uwo'aó'á kwéesa uwo'aó'-nómbó nánááontavesa torupamáí mésa mirán-tántáá'á kwaásiti imáyáavinkemba kwéowa'a simái ságamatime'a ókwara'a simái ságamatime'a sé'a mirámó kwéowai Áánútumo kárákwirain-ayampa'a íma ménaaovo kárákwiyoro kwésune.

22 áńivo Áánútun-amanko tirumpimbá máyáiwai maará umátínkáisasa kwémaewe. tirumbá kwétimesa tirunkó kawe'á ésa paru umái mésa asiramái maésa íma tívón-káínasa mésa túwa'naa umai kawe'á umátinkesa miwítí mayái kawe'á umái kwémaesa ²³ miwí túma íma maé iyésa miwí túra'a kárákwimai kawe'á ésa mirámó kwéowaina ááimba íma aambá áúnkaiye. ²⁴ Ísu Káráísitina kwaási sáwí-imayaayavesamo tirááyavesamo kwéon-imayaao kentáá táto'mai tavisivó sésa sáwí-imayaayavesamo tirááyavesamo kwéon-amba tínaaemba umámesa tukáawe.

²⁵ Áánútun-amanko aúnái'a umásínkaraisata aúnái'a umái máyaunda póta kwenamankómó kwésintenta umáíya kwaráano. ²⁶ kentúma íma maé iyé'a kesááigo usáyaaitainkwaé íma sé'a kawe-tántáá'ó índayave'a íma simái sáwí'a oró.

6

umbai-yántáá'ó kwáyaindawai túwa'naa oro siráin-kwasai.

¹ kesí kwaásiyono. keinárawapinkembo évakarawaimo sáwí'o kwéombo ésa kwétuwanaamba pósa keinárawapinkemba Áánútun-amankomo sintembó mirámó kwéowai kwempa'á arupí umátinkanaaowe. kegwará'á mirá-sáwí'á ónááovo kárákwiyoro. ² umbai-yántáá'ó kwáyaindawai túwa'naa oro. mirámó é'o é'a Ísu Káráísiti siráini'a mirá ónááowe. ³ úwoi-kwaasigomo anón-kwaasi únemo sínimba mínímáyááó kampa'á simáuwaniye. ⁴ kentí mayái awáné'a kawe'-máyaímó kwáyaina'o é'a

aamoí é'a ó'owiti mayáiyávé'a kesí mayáigó usáyaaitaraiye íma seró. ⁵ amáparawaitopa'a umbai-yántáá'á tínímbanivo íma ivátuwe'a asiramái mé'a moóra-morawai túwa'naa oro.

⁶ Áánútuna áséi-kwasai ísámae kwéiyowai miwítí kawe-tántáá'á amápa'a taaímbai évaka-tantaa'a Áánútun-aaí kwésimatimewaitopa'a tíma'mae'a íyóro.

⁷ íma kanaán-umai Áánútumba kampa'á simáuwanaaovo árair-áimban-ivo íma moóra-imayaa oro. kawer-ánáyúmbó úmáraawaimo ombá kawe-tómbá kwéakaraavo sáwí-anayumbo úmáraawaimo ombá sáwí-tomba kwéakaraawe. ⁸ mirámó kwéomba sáwí-yantaatavesa tirááiyavaiye su'mai úmae kwéiyowai mirámó kwéowaina anondáma puwésa Áánútuna egwaa'á íma ménaaomba pósa némpa'a ménaaovo Áánútun-amankombo arááímo tainí'a úmae kwéiyowai mirámó kwéowaina anondáma aúnái'a umái maí'mai'a ónááaowe. ⁹ mindáyaveta kesáá kawe'á úmaeta kwéiyundaya íma sívón-káínata ivátúwáano. kawe'ó úmaetaamo kwéiyundayaamo ímo sívón-káínataamo tuwétaamo éta naaén-kanaamo tínimba kawe'-mévántá maéta ménaumne. ¹⁰ mindáyaveta túwa'naa onda-ámbó kwáyáimbo éta amáparawai kawe'á umáíya túwa'naa ono. Áánútun-aaiyavesamo árairemo kwésewaiseya mimbórá-ákúní'a umái méta túwa'naayaamo ónaundaya mindá anón-tantaa'an-iyé.

¹¹ ayááírá'á kemá Póro anón-auvaivimba agaimaráúmpo awáné'a kwenayáánavi'an-iyé seró. ¹² évakarawai sésa suwánésa

anón-kwaasiman-owe sígwáe kwésewai
 keinárawatavesa sésa túra'a kárámai araa'éna
 oro kwésewana miwí tááigo keinárawa'a
 kwétavisiye. Ísu Káráísiti keinárawatavaiye
 séna taaira'á pukáíye-aine su'maimo senkákái
 évakarawai ísámai sáwí'a umátínkáasino. Ímo
 sáwí'o umátinkanaaontavesa sésa túra'a kárámai
 araa'éna oró-áinkwára'á kwésewe. ¹³ túra'a
 kárámai araa'éna orómó kwésewai Mósésimo
 siráin-amaamba íma amápa'a kwégwaraawe.
 kentúra'o araa'énamo mósá úmaranaaontavesa
 túma kárámai araa'éna ígwáe kwésewe. ¹⁴ miwí
 mirá kwésevo kemá Póro mimbóra-áímbá mósá
 maré'a Ísóigo Ísu Káráísiti kentááyáváiyé séna
 taaira'á pukáíye-aimba mósá kwémaraumne.
 Ísu Káráísiti kentááyáváiyé séna pukáintave'a
 púwón-kwaasimo marapá-tántáátávésamo
 Ímo imáyáamo ontembá marapá-tántáátávé'a
 íma imáyáa é'a úwoisamban-iye kwésunda
 póna mintántáákó kembá íma kwétavisiye.
¹⁵ moóráwaimo áúra'o kárámimo araa'éna
 ínanamo moóráwaimo Ímo áúra'o kárámimo
 araa'éna ínanamo ínimba mindá íma anón-
 tantaa'an-ivo Áánútu aúná-kwaasiraani'o
 umásínkaraimba mindá anón-tantaa'an-iye.
¹⁶ simátimunda-aimbo kwa'maé iyíyanamo éna
 Áánútu paru umái arumbá umátinkena kwená
 kwaási amápa'a mirá umátinkaniye.

¹⁷ Ísun-ai simátimewandarakemba
 sínkamuwana avimá sine'á kwáyáintave'a Ísu
 Káráísitina mayái-kwaási óne kwésevo moóra-
 umbai-yantaa'a íma síméro.

¹⁸ kesí kwaásiyono. Ísóigo Ísu Káráísiti

keinárawate ména úwoi kwétuwa'naa-isa'a árair-
aimban-iye sé'a námúnaa kwésune.

kemá Póro súnda-aimba ánásaiye.

aúná-aimba simái tarúmakain-kwasai
The New Testament in the Kosena Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kosena long Niugini

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kosena

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

363afe94-0b4c-5e94-bf3b-b68ce841dec7